

Novela zákoníku práce má ODS posloužit k likvidaci základních práv zaměstnanců a odborů?

V lednu roku 2007 vstoupil v účinnost úplně nový zákoník práce, který byl postaven na zásadě „co není zakázáno, je dovoleno.“ Tím bylo konečně pracovní právo dáno do souladu s Ústavou ČR. Došlo také k velkému posílení principu liberalizace, tj. větší smluvní volnosti účastníků. Dalšími novelami, byly do zákoníku práce zakotveny všechny flexibilní formy zaměstnávání.

Současná vládní novela zákoníku práce, jejíž projednávání v Parlamentu ČR již bylo zahájeno, zásadní principy ochrany zaměstnanců nenarušuje a reaguje především na požadavky praxe. Nad rámec vládního návrhu garanční výbor – výbor pro sociální politiku – schválil přes 20 pozměňovacích návrhů, které zlepšují podmínky zaměstnanců, jako například 5 týdnů dovolené pro všechny zaměstnance, nebo je dávají do souladu s evropskými směrnici.

Nyní poslanci za ODS, TOP 09 a ANO předložili celkem 44 pozměňovacích návrhů, které v případě schválení zásadním způsobem zhorší podmínky v zaměstnání pro 4 miliony českých zaměstnanců. Převážnou většinu tvoří návrhy poslanců za ODS.

Tak například poslanec Zbyněk Stanjura navrhuje zkrátit výpovědní dobu na pouhý měsíc, požaduje, aby jako nový důvod k výpovědi stačilo: „nelze-li na zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby dále zaměstnance zaměstnával.“ To je jednoznačná cesta k vyhazování lidí bez udání důvodu. Z. Stanjura také navrhuje snížit ochranu zaměstnanců před propuštěním v době nemoci, mateřské a rodičovské dovolené a po jejím skončení. Usiluje i o zhoršení základních pravidel pro rozvrhování pracovní doby. V rozporu s mezinárodními úmluvami chce také zrušit ochranu odborových funkcionářů před propuštěním.

Poslanec Petr Bendl předložil 7 pozměňovacích návrhů, které jsou namířeny proti stávajícím pravomocem odborů s cílem omezit a zkomplikovat působení odborových organizací.

ODS nepřichází s ničím novým, většina návrhů připomíná dobu roku 2005, kdy proti omezování zaměstnaneckých práv proběhla velká demonstrace ČMKOS v Praze na Palachově náměstí. ODS tehdy přišla s ideologickým pojetím pracovního práva ve smyslu, že zaměstnanec musí nést rizika podnikání, hlavní jeho motivací má být strach o zaměstnání a nepotřebuje žádnou ochranu v zákoníku práce, protože tu mu nahradí velká smluvní volnost. Podle jejich názoru zákoník práce musí být pružný – pro snadné, bezdůvodné vyhazování lidí z práce – a to prý povede k větší tvorbě pracovních míst.

V tuto dobu je rozhodně namístě připomenout, že pracovní právo platí v každé civilizované společnosti a jeho základní rolí je, i při neustálém vývoji na trhu práce, chránit slabší stranu, a tou je zaměstnanec. Smluvní volnost je mu k ničemu, když se nemůže opřít o dobrý zákoník práce, protože je v podřízeném stavu.

V Praze dne 7. 3. 2017

Josef Středula,
předseda ČMKOS

